

PLA DOCENT

Curs: 3r
Especialitat: Pedagogia de la dansa
Matèria: Psicopedagogia de la dansa
Codi de l'assignatura: 430014
Títol de l'assignatura: Pedagogies del segle XX
Subtítol:
Tipus d'assignatura: Obligatòria
Adscripció de l'assignatura: Departament de Pedagogia de les Arts de l'Espectacle
Crèdits ECTS de l'assignatura: 3 ECTS
Hores totals de l'assignatura: 75 h 45 hores lectivitat presencial (60%) i 30 hores de treball autònom de l'alumne (40%)
Impartició (1r. sem; 2n. sem; anual): A determinar segons horari (semestral)
Professors/es: A determinar segons POA
Descriptor: Trets principals dels corrents pedagògics del segle XX, generalistes i de l'àmbit de la dansa establint els lligams i les interconnexions corresponents. Enfocament de l'educació a l'actualitat i teories pedagògiques contemporànies com a punt de partida en la construcció de noves pedagogies de la dansa.
Requisits:
Observacions:

COMPETÈNCIES QUE ES TREBALLARAN A L' ASSIGNATURA:

Competències transversals:

CT2 Recollir informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament.
CT12 Adaptar-se, en condicions de competitivitat als canvis culturals, socials i artístics i als avenços que es produeixen en l'àmbit professional i seleccionar els camins adequats de formació continuada.

Competències genèriques:

CG4 Desenvolupar la capacitat per a analitzar, avaluar i entendre les característiques específiques de cada individu, aplicant tot allò en el desenvolupament i compliment professional.

Competències específiques:

CEP13 Desenvolupar la capacitat per a elaborar, seleccionar, utilitzar i avaluar materials i recursos didàctics, en funció del context (social, educatiu, terapèutic, històric, tecnològic) en el qual ocupi la seva labor.
CEP19 Assumir que l'exercici de la funció educadora, docent i dinamitzadora ha d'anar perfeccionant-se permanentment i adaptant-se als canvis culturals, socials, humanístics i pedagògics al llarg de la vida.

Altres competències de l'assignatura:

- Descobrir la pluralitat de tendències pedagògiques sorgides al llarg del segle XX i les repercussions que aquestes estan tenint encara en l'actualitat.
- Aproximar-nos a les possibles influències que les pedagogies del segle XX han tingut sobre la pedagogia de la dansa.
- Ser capaços d'establir relacions entre els moviments polítics i socials i els corrents pedagògics.

RESULTATS DE L'APRENTATGE:

Coneixements:

- C1 Concepte general de sociologia, sociologia de l'educació i la seva relació amb els ensenyaments de dansa en les diferents tècniques i estils.
- C2 Coneixement dels principals personatges del món de la dansa que han influenciat en l'ensenyament i la pedagogia de la dansa.
- C3 Paradigmes pedagògics: Corrents naturalistes. Pedagogies marxistes i anarquistes. Pedagogia crítica.
- C4 Identificació de les influències entre moviments polítics, socials, pedagògics i artístics.
- C5 Coneixement dels principals moviments pedagògics (generals i de l'àmbit de la dansa) del segle XX, com a punt de partida per a l'elaboració de noves pedagogies dansístiques.

Habilitats, procediments o destreses:

- H1 Reconèixer en els models pedagògics actuals les influències dels diferents paradigmes.
- H2 Observar els models emprats en la pedagogia de la dansa i ser capaços de trobar els referents socials, polítics i pedagògics.
- H3 Ser capaços de plantejar hipòtesis i fer la recerca corresponent per confirmar-les o refutar-les

Actituds:

- A1 Mostrar una actitud de respecte.
- A2 Mantenir una actitud de curiositat i interès vers el llegat pedagògic
- A3 Participar activament tant de les activitats a classe com en les tasques autònomes.

CONTINGUTS FORMATIUS (TEMARI):

Blocs de contingut:

La Sociologia:

- Què és la Sociologia: Conceptes bàsics.
- Cultura: Procés d'humanització, relacions socials i aprenentatge cultural. Elements de la Cultura.
- Societat: Xarxa de relacions socials en un espai social. Cultura i societat.
- Socialització: Tipus de societats i estructures socials. Canvis culturals i socials.

La Sociologia de l'educació:

- L'educació en el moment actual des de la perspectiva sociològica.
- Els grans canvis socials i polítics i el paper de l'educació.
- La Sociologia com a mirada crítica. Aportacions de la Sociologia a la societat.
- El sistema educatiu com a part de l'estructura social.
- Estudi sociològic de l'educació.
- Estudi del sistema i de la pràctica educativa com a realitat social.

L'Escola com a institució:

- Funcions socials de l'Escola. El procés de socialització. Agents.
- Escola pública i escola privada.
- Escola, dansa i comunitat.
- Anàlisi crítica de la institució i les pràctiques educatives realment existents i la seva transformació. Paral·lelisme en la dansa.
- L'educació comprensiva versus l'especialització de la dansa.

Dansa, cultura i societat:

- Dansa i educació:
- Aportacions de la dansa a la societat.

Dansa i educació a Espanya:

- L'ensenyament de la dansa durant la II República.
- L'ensenyament de la dansa en el franquisme.
- La introducció de l'ensenyament de la dansa en el sistema educatiu espanyol.
- La Pedagogia de la Dansa: el seu lloc en la Universitat. Exemples en altres països.

Corrents pedagògics més influents del Segle XX:

- Característiques del segle XX: segle de crisis i de canvis.
- Els canvis i innovacions en la pedagogia al segle XX:
- El moviment de l'Escola Nova
- La nova escola i l'Educació activa. Teòrics de l'activisme: Decroly, Claparède, Ferrière, Montessori.
- La pedagogia de John Dewey.
- La pedagogia Marxista. La pedagogia en els estats totalitaris.
- Moviments pedagògics anarquistes.
- El desenvolupament científic de la pedagogia.
- La pedagogia crítica.

Evolució de l'ensenyament de la dansa des de la perspectiva sociològica i política:

- Influències recíproques en l'evolució de la dansa i la societat.
- Isadora Duncan.
- Jacques Dalcroze - Joan Llongueres.
- Rudolph von Laban.
- La pedagogia de la dansa clàssica des de la perspectiva de les grans escoles:
- Escola Italiana, Danesa, Francesa, Russa, Americana, Cubana.
- La pedagogia de la dansa contemporània des de la perspectiva de les grans figures representatives i tècniques específiques:
 - Duncan/Füller, St. Denis/Shawn, Martha Graham, Mary Wigman, Doris Humphrey, José Limón, Merce Cunningham, Tècnica Release, Bodycontact...etc
- La pedagogia de la dansa espanyola des de la perspectiva dels diferents estils i figures representatives: Los Pericet, Mariemma...

Pedagogies per al segle XXI:

- Desenvolupament de les Ciències de l'Educació.
- La qualitat com a principi de l'Educació. La qualitat en el desenvolupament de l'ensenyament de la Dansa.
- Anàlisi de la pràctica educativa de l'ensenyament de la Dansa com a motor de la innovació i el canvi.
- Una nova perspectiva d'ensenyament de la Dansa per al segle XXI.

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA:

Aquesta assignatura es treballarà combinant el format seminari i la recerca. Així com les metodologies següents:

- Exposició per part del professor del tema a tractar amb exemples pràctics.
- Anàlisi i reflexió mitjançant el debat amb els alumnes, dels diferents aspectes, tractats a les sessions de classe, amb les seves aportacions.
- Visionat de classes o de material fotogràfic en referència als continguts aplicats a la Dansa.
- Treball amb exemples de casos reals, en la pràctica de la Dansa.

- Treballs en grup i/o individuals.
- Presentacions dels treballs demanats pel professorat.

Treball autònom de l'alumne:

- Utilització de les TIC pel desenvolupament i seguiment de l'assignatura (Campus Virtual Moodle)
- Recerca d'informacions relacionades amb aspectes determinats de l'assignatura pautades pel professorat.
- Lectures d'articles i/o documents que relacionin els continguts de l'assignatura amb la pràctica de la Dansa, concretats en petits treballs escrits, realitzats tant individualment com en grup.

AVALUACIÓ (CRITERIS, ESTRATÈGIES O ACTIVITATS I PONDERACIÓ):

Donades les característiques metodològiques es proposa la següent avaluació. Es tindrà en compte:

- L'assistència a classe.
- La participació i el debat.
- El treball autònom.
- Els diferents treballs específics realitzats tant en grup com individualment.
- Lectures de llibres o articles, visionats de classes o enregistraments en suport videogràfic relacionats amb la matèria/temes i proposats pel professorat.
- Presentació dels treballs o memòries sol·licitats pel professor.

Criteris d'avaluació:

Per superar aquesta assignatura és necessari el treball global dels cinc apartats que es ressenyen a continuació:

- Assistència (fins el 15%). La manca d'assistència per sobre d'un 20% de les classes impedirà l'avaluació
- Participació activa als debats i reflexions a classe (fins el 25%)
- Exercicis, lectures, visionats i anàlisi de materials diversos al llarg de l'assignatura. (fins el 25%)
- Treball de recerca sobre l'aspecte de l'assignatura que es pacti amb la professora i la seva presentació pública. (fins el 35%)

Avaluació única:

La modalitat d'avaluació única es podrà establir en casos excepcionals que, un cop feta la matrícula, justifiquin documentalment una causa imprevista i sobrevinguda de força major que impedeixi l'assistència regular a l'assignatura i en casos de canvi o solapament horari provocats per l'escola amb posterioritat al període de matriculació. Es pot consultar el detall d'aquesta modalitat a la Guia de l'estudiant del CSD.

Assistència:

L'assistència mínima per aprovar l'assignatura és del 70%-80% segons el criteri del docent. Només es consideraran faltes justificades les absències per activitats acadèmiques aprovades per l'escola. Es poden consultar més detalls sobre l'assistència a la Guia de l'estudiant del CSD.

BIBLIOGRAFIA, FONTS I RECURSOS DE DOCUMENTACIÓ:

Bàsics:

Acaso, M. (2012): Pedagogías invisibles. El espacio del aula como discurso. Catarata. Madrid

Acaso, M y Ellsworth, E. (2011): El aprendizaje de lo inesperado. Catarata. Madrid

Canalias, N. (2013): Danza inclusiva. Editorial UOC. Barcelona

Cañabate, D i Soler, A (Coords.) (2017): Movimiento y lenguajes. De la experiència sensorial a la conciencia y el pensamiento. Graó. Barcelona

Fernández Palomares, F. (Coordinador) (2008): "Sociología de la Educación". Pearson Prentice Hall. Madrid.

Giroux, H.A. (2001): Cultura, política y pràctica educativa. Graó. Barcelona
Imbernón, F i Jaraute, B (2012): Pensando en el futuro de la educación. Una nueva escuela para el siglo XXI. Graó. Barcelona.
Montessori, M. (1985): La descoberta de l'infant. Eumo editorial / Diputació de Barcelona. Barcelona
Morgado, I (2014): Aprender, recordar, olvidar. Claves cerebrales de la memoria y la educación. Ariel
Tortajada, M (2011): Danza y género. Instituto Nacional de las Bellas Artes. México
Trilla, J. (Coord.) (2007): "El legado pedagógico del siglo XX para la escuela del siglo XXI". Graó. Barcelona.
Zygmunt Bauman (2007): Los retos de la educación en la modernidad líquida. Gedisa. Barcelona.

Complementaris (Ampliació):

Abad, A. (2011): "Historia del ballet y la danza moderna". Alianza Editorial. Madrid
Avila, R. (2016): Impulsos. Emoció i qualitat de moviment en l'interpret escènic. Col·lecció Escrits Teòrics 16. Diputació de Barcelona. Institut del Teatre. Barcelona
Baril, J. (1987): "La danza moderna". Paidós. Barcelona
Colomé, D. (1989): "El indiscreto encanto de la danza". Turner. Madrid.
Cunningham, M. i Lesschave, J. (2009): "El bailarín y la danza". Global Rhythm Press. Barcelona.
Laban, R. (1984): "Danza educativa moderna". Paidós. Barcelona
Robinson, J. (1999): "El niño y la danza". Octaedro. Barcelona
Vidal, A. Història de la Dansa a Catalunya. Barcelona: Caixa de Barcelona.